

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ІМЕНІ ГЕРОЇВ КРУТ

НАВЧАЛЬНА ПЛАН-ПРОГРАМА

**курсів підвищення кваліфікації офіцерів штабів
військових частин і підрозділів зв'язку**

Київ – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командувач Військ зв'язку та кібербезпеки
Збройних Сил України
генерал-майор

03

Євген СТЕПАНЕНКО

2021 року

НАВЧАЛЬНА ПЛАН-ПРОГРАМА курсів підвищення кваліфікації офіцерів штабів військових частин і підрозділів зв'язку

Категорія тих, хто навчається: офіцери, призначені (зараховані до резерву кандидатів для просування по службі) на посади начальників штабів, офіцерів відділів (відділень) зв'язку, оперативних чергових пунктів управління зв'язком та їм рівні.

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
навчальної план-програми курсів підвищення кваліфікації офіцерів штабів
військових частин і підрозділів зв'язку

ПОГОДЖЕНО

Директор Департаменту військової освіти і
науки Міністерства оборони України

“ 03 ”

Володимир МІРНЕНКО
2021 року

ПОГОДЖЕНО

Начальник Головного управління доктрин та
підготовки Генерального штабу Збройних Сил України
генерал-майор

“ 03 ”

Олексій ТАРАН

2021 року

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Начальник Військового інституту телекомунікацій та
інформатизації імені Героїв Крут
генерал-майор

“ 03 ”

Віктор ОСТАПЧУК

2021 року

I. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Підвищення кваліфікації офіцер які, призначені (зараховані до резерву кандидатів для просування по службі) на посади начальників штабів, офіцерів відділів (відділень) зв'язку, оперативних чергових пунктів управління зв'язком та їм рівні здійснюється з метою забезпечення якісної експлуатації новітніх засобів зв'язку.

Згідно з вимогами план програми забезпечуються набуття компетентності:

здатність на основі аналізу отриманої інформації, оцінки обстановки та проведених тактичних розрахунків планувати, організувати та вести основні види бою (бойових дій), приймати оптимальні рішення, чітко визначати бойові завдання підпорядкованим, приданим підрозділам (вогневим засобам), розробляти та вести бойові документи, орієнтуватися в складних умовах бойової обстановки, а також управляти підпорядкованими і приданими підрозділами (вогневими засобами) та вогнем під час виконання покладених завдань у різних видах бою (бойових дій);

здатність організувати роботу з управління підрозділом з урахуванням міжнародних стандартів та євроатлантичних процедур роботи штабів;

здатність організувати та безпосередньо проводити бойову підготовку особового складу, контролювати її хід, проводити злагодження підпорядкованих підрозділів;

здатність аналізувати та оцінювати небезпечні та шкідливі фактори військової діяльності, застосовувати умови дотримання техніки безпеки, протипожежної безпеки і охорони військових об'єктів, використовувати нормативні документи та організувати безпечні умови праці у військових підрозділах;

здатність особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України (внутрішньої служби, гарнізонної та вартової служби, дисциплінарного та стройового статутів), інших керівних документів, що регламентують повсякденну службу діяльність та вимагати їх виконання від підлеглих;

здатність використовувати технології і методики впливу на свідомість і психіку, морально-психологічний стан особового складу. Виконувати нормативні документи, вимоги статутів Збройних Сил, норм Міжнародного гуманітарного права;

знання нормативної бази документообігу у Збройних силах України, достатні навички роботи з персональним комп'ютером, програмним забезпеченням;

володіти знаннями про основні тактико-технічні характеристики та можливості сучасних цифрових засобів зв'язку Збройних Сил України;

знати принципи побудови, технічні характеристики, склад основного обладнання і особливості бойового застосування сучасних засобів зв'язку в мирний час, так і під час ведення бойових дій;

знати основні положення методики планування бойового застосування військових частин та підрозділів зв'язку Збройних Сил України;

здатність планувати, організовувати та вести основні види бою (бойових дій), приймати оптимальні рішення на основі аналізу отриманої інформації, чітко визначати бойові завдання підпорядкованим, приданим підрозділам (вогневим засобам), орієнтуватися в складних умовах бойової обстановки, організовувати роботу з управління підрозділом з урахуванням міжнародних стандартів та євроатлантичних процедур роботи штабів;

знати призначення, тактико-технічні характеристики та можливості апаратури криптографічного захисту інформації.

Згідно з вимогами план програми визначені та сформовані наступні результати навчання:

планувати основні види бою, керувати діями підрозділу в основних видах бою, приймати оптимальні рішення з урахуванням обстановки, що склалася, вирішувати нетипові завдання, віддавати накази (розпорядження), нести відповідальність за їх виконання, готувати основні бойові документи, наносити тактичну обстановку на карту, в різних умовах обстановки;

планувати та здійснювати заходи з підтримання постійної бойової готовності, вести плануючі документи з бойової готовності та з мобілізаційної роботи;

готувати різні види службових документів, використовуючи вміння обробки інформації на ПЕОМ;

застосовувати комунікативні та інформаційні технології в процесі підготовки, прийняття і впровадження управлінських рішень;

вміти організовувати та безпосередньо проводити заходи бойової та індивідуальної підготовки, здійснювати контроль за її виконанням;

вміти планувати та здійснювати заходи з підтримання постійної бойової готовності, вести плануючі документи з бойової готовності та з мобілізаційної роботи;

вміти планувати контроль виконання підлеглими вимог техніки безпеки та пожежної охорони у повсякденній діяльності;

вміти оцінювати стан безпеки і умови праці особового складу, стан охорони навколишнього середовища та приймати обґрунтовані рішення до їх поліпшення;

вміти організувати, особисто виконувати та застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України, інших керівних документів, що регламентують повсякденну службову діяльність та вимагати їх виконання від підлеглих;

вміти використовувати положення статутів Збройних Сил України для підтримання внутрішнього порядку у підрозділі та при організації внутрішньої служби, побуту особового складу підрозділу як у мирний, так і воєнний час (особливий період);

аналізувати стан військової дисципліни і правопорядку в підрозділі, вживати заходи щодо запобігання надзвичайним подіям і злочинам серед підлеглого особового, забезпечувати правову захищеність підлеглого особового складу;

організувати та управляти процесами впровадження СЕДО у підпорядкованих підрозділах при забезпеченні виконання наказів, розпоряджень та відпрацюванні вхідних і вихідних документів, а також організувати взаємодію співробітників підрозділів при роботі з СЕДО;

застосовувати знання щодо основних тактико-технічних характеристик та можливостей сучасних цифрових засобів зв'язку при плануванні застосування підрозділів зв'язку;

використовуючи основні положення тактики і бойового застосування підрозділів і частин зв'язку, настанови та інші керівні документи планувати бойове застосування військових частин та підрозділів зв'язку Збройних Сил України;

вибирати оптимальні способи організації зв'язку в частині та робити розрахунки потрібних сил та засобів зв'язку і автоматизації;

організувати та керувати роботою особового складу підрозділу зв'язку при розгортанні та експлуатації системи зв'язку та автоматизації;

використовувати засоби та системи IP-шифрування для забезпечення криптографічного захисту інформації.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальна план-програма є єдиним документом, в якому узагальнюється зміст навчання слухачів курсів та вимоги до порядку його оцінювання.

Загальний розрахунок навчального часу проведений за наступних умов:

календарний обсяг часу підготовки складає 3 навчальні тижні, разом – 154 академічних годин, з них щотижнево: під керівництвом – 36 годин; самостійна робота та тренування – 18 годин.

Підсумковий контроль здійснюється на комплексному випускному екзамені (далі – КВЕ). На КВЕ відводиться за рахунок загального бюджету навчального часу – 6 годин. Для проведення комплексного випускного екзамену розробляється окрема програма за методикою організації атестації випускників. КВЕ повинен передбачати комплексну перевірку знань та умінь слухачів з модулів підготовки під час теоретичної та практичної частин.

Навчання здійснюється шляхом проведення лекційних, групових, практичних занять, а також самостійної роботи слухачів з навчальним матеріалом.

Вхідний контроль передбачає проведення тестування для визначення залишкового рівня знань за фахом, що визначаються випусковою кафедрою.

Активними формами навчання під час засвоєння навчальної програми є практичні заняття з використанням засобів зв'язку.

Інтенсифікація навчання і розвиток творчих здібностей досягається шляхом створення на заняттях нестандартної обстановки й відтворення проблемних ситуацій, відпрацюванням ситуаційних задач.

Практична підготовка забезпечується проведенням практичних занять.

Перевірка успішності і якості підготовки слухачів здійснюється у ході підсумкового контролю.

**III. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ НА НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
(у годинах)**

Блоки змістових модулів	Всього годин	З них		Види занять				
		Аудиторних	Самостійні заняття	Лекції	Семінарські заняття	Групові заняття	Практичні заняття	Звітність
Вхідний контроль	4	4					4	
Фахова підготовка	144	92	52					
Комплексний екзамен	6	6					6	
Усього	154	102	52				10	КЕ

IV. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ МІЖ КАФЕДРАМИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва кафедри	Шифр та назва змістових модулів	Всього годин / кредитів	З них		Заняття під керівництвом викладача				
				Під керівництвом викладача	Самостійні заняття	Лекції	Семінарські заняття	Групові заняття	Практичні заняття	Залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Кафедра № 31	Вхідний контроль	4	4					4	
Усього за змістовий модуль			4	4					4	
Фахова підготовка										
1	Кафедра № 1	Забезпечення бойових дій частин та підрозділів Збройних Сил України	56	36	20			36		
2	Кафедра № 3	Система морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) Збройних Сил України.	12	8	4	4		2	2	
3	Кафедра № 12	Засоби радіо та супутникового, радіорелейного, тропосферного зв'язку ЗСУ.	12	8	4			8		
4	Кафедра № 13	Комплексні апаратні зв'язку та телекомунікаційні комплекти.	6	4	2			4		
5	Кафедра № 21	Системи та засоби автоматизації управління військами.	8	6	2	2		4		
6	Кафедра № 22	Порядок використання системи електронного документообігу Збройних сил України.	12	8	4	2		4	2	
7	Кафедра № 23	Сили і засоби технічного забезпечення бригади та їх застосування в бою (на марші).	6	4	2			2	2	
8	Кафедра № 31	Бойове застосування підрозділів зв'язку.	20	10	10			10		
9	Кафедра № 33	Методи захисту інформації та кіберзахисту в	12	8	4	2		6		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		ІТС ЗСУ.								
Усього за змістовий модуль			144	92	52	10		76	6	
1	Кафедра № 31	Комплексний екзамен	6	6					6	
Усього за змістовий модуль			6	6					6	
Усього			154	102	52	10		76	16	

**V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА КАФЕДРАМИ, ЗМІСТОВИМИ
МОДУЛЯМИ, ТЕМАМИ, ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

№ з/п	Назва кафедри	Шифр і назва змістових модулів; номери та назва тем і занять, їх зміст	Усього годин занять	З них		Заняття під керівництвом викладача				Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення
				Під керівництвом викладача	Самостійні заняття	Лекції	Семінари	Групові заняття	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Навчальні заняття містять інформацію з обмеженим доступом згідно наказу Генерального Штабу ЗС України №408 від 22.11.2017 року
“Про затвердження Переліку відомостей ЗС України, що становлять службову інформацію”

VI. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Вхідний контроль проводиться на першому занятті курсів у формі тестування.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом складання комплексного екзамену за всією план-програмою наприкінці навчання.

Слухачі після закінчення курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації отримують свідоцтво про закінчення курсів.

VII. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основні інформаційні джерела для модуля № 2:

1. Збірник бойового досвіду застосування Військ зв'язку Збройних сил України під час проведення антитерористичної операції. – К.: ВІТІ, 2015. – 59 с., ДСК.
2. Теорія електричного зв'язку. Ч. 1: Основи теорії сигналів та розподілу інформації: Підручник / [Кувшинов О. В., Лівенцев С. П., Лежнюк О. П. та ін.]. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2008. – 331 с.
3. Теорія електричного зв'язку. Ч. 2: Основи теорії завадостійкості, кодування та інформації: Підручник / [Кувшинов О. В., Лівенцев С. П., Лежнюк О. П. та ін.]. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2008. – 286 с.
4. Каналообразующая аппаратура. Учебное пособие по эксплуатационному обслуживанию. – К.: КВВИУС, 1992. – 392 с.
5. Руководство по развертыванию и эксплуатации полевых кабельных линий связи. – М.: Воениздат, 1990. – 159 с. (с альбомом схем).
6. Гулевич Д. С. Сети святого следующего поколения. БИНОМ. Лаборатория знаний, Интернет-университет информационных технологий - ИНТУИТ.ру, 2007.
7. Гольдштейн Б.С., Ехриель И.М., Рерле Р.Д. Интеллектуальные сети. М.: Радио и связь, 2000.
8. Олифер В.Г., Олифер Н.А. Основы сетей передачи данных. Интернет-университет информационных технологий - ИНТУИТ.ру, 2005.
9. Барсков А.Г. Softswitch — Мягкая посадка в сети нового поколения. Сети и системы связи, 2001, № 9.
10. Гольдштейн А.Б. Программные коммутаторы и современные ТФОП. Вестник связи, 2002, № 5.
11. Мюнх Б., Скворцова С. Сигнализация в сетях IP-телефонии. - Часть I, II/ Сети и системы связи, 1999.-№13(47), 14(48).
12. Остерлох Х. Маршрутизация в IP-сетях. М.: DiaSoft, 2002.
13. Збірник бойового досвіду застосування військ зв'язку Збройних сил України під час проведення антитерористичної операції, 2015.
14. Апаратна П-268-60К Технічний опис 001.02.01.01.ТОТУ 5805-001-(код ЄДРПОУ виробника)-2014.
15. А.В. Росляков “Оконечное оборудование сети ISDN” – М.: Горячая линия – Телеком 2008. – 104 с.

16. В.Д. Соломенчук “Оптические транспортные сети” – Киев 2014. – 294 с.
17. М. Кадер “Основные команды по настройке и эксплуатации маршрутизаторов Cisco”.
18. Телекоммуникационные технологии. Лабораторный практикум.
19. В.Олифер Компьютерные сети – 2014.
20. Збірник єдиних нормативів і навчальних завдань для військ зв’язку Збройних Сил України. ДСК 2000р.
21. Апаратура криптографічного захисту інформації компанії “Трител”. Інформаційно-аналітичний матеріал. – К.: ВІТІ, 2014. – 48 с.
22. Мазулевський О. Є., Самойлов І. В., Шевченко А. С. Захист інформації в телекомунікаційних системах і мережах. Частина I / – К. : ВІТІ, 2015. – 258 с.
23. Закон України Про інформацію.
24. Закон України Про державну таємницю.
25. Технічна документація терміналу супутникового зв’язку Тоoway.
26. Посібник по експлуатації багатодіапазонної мережевої портативної радіостанції RF-7850M-НН. – К.: ВІТІ, 2015. – 140 с.
27. Технічна документація RF-7800H-MP (Harris).
28. Технічна документація MPR-9600 (Harris).
29. Технічна документація УКХ радіостанцій виробництва компанії "Aselsan".
30. А.Г. Додонов, Д.В. Ландэ, В.В. Прищепа, В.Г. Путятин Конкурентная разведка в компьютерных сетях. – К.: ИПРИ НАН Украины, 2013. – 250 с.
31. Застосування інформаційних технологій в роботі органів управління / Вернер І.Є., Козаков Ю.І., Новиков Ю.О., Рябцев В.В., Сергеев О.Ю., Сбітнев А.І., Пермьяков О.Ю. – частина 2: Підручник. – К.: вид. НАОУ, 2006. – 368 с.
32. Могильний С.Б. Методи та інструменти ділової розвідки в Internet. - Київ.: 2010. – 264 с.
33. Гультьяев А. К. Самое главное о...: Поиск в Интернете. 2-е изд. — СПб.: Питер, 2006. – 144 с.
34. Збірник електронної документації АСУ „Ореанда”.
35. Збірник електронної документації АСУ „Дніпро”.
36. Бойовий статут Сухопутних військ, частина III (взвод, відділення, танк). / К.: Варта, 2013. – 235 с.
37. Бойовий статут Сухопутних військ, частина II (рота, батальйон). / К.: Варта, 2013. – 254 с.
38. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України: у 2 ч. Ч I / [В.М. Вилко, В.М. Грицюк, В.Г. Дикун та ін.]; за заг. ред. В.В. Стасюка. – К.: НУОУ, 2012. – 464 с.
39. Методичні рекомендації щодо проведення службового розслідування (перевірки) в Збройних Силах України. Третя редакція, 2020 р.

Допоміжні інформаційні джерела для модуля № 2:

1. Базов В.П., Дзейко Ж.О. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: підручник. /Базов В.П.,—К.: «Азимут-Україна». — 2007. — 348с.
2. Гольдштейн Б. С., Зарубин А. А., Саморезов В. В. Протокол SIP. Справочник. - БХВ Санкт-Петербург,-2005 г.- 456 с.
3. Закон України Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.
4. НД ТЗІ 2.7-008-08 Захист інформації на об'єктах інформаційної діяльності. Вимоги та рекомендації із забезпечення захисту мовної інформації від витоку акустичним та віброакустичним каналами. Методичні вказівки.
5. НД ТЗІ Р-001-2000 Засоби активного захисту мовної інформації з акустичними та віброакустичним джерелами випромінювання. Класифікація та загальні технічні вимоги. Рекомендації.
6. Ліпатов А. О. Основи супутникових телекомунікаційних систем: Навч. посіб. / Ліпатов А.О., Могильченко М.О., Коломицев М.О. Під ред. А. О. Ліпатова – К.: ВІТІ НТУУ “КПІ”, 2004. – 220 с.
7. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України: навч.-метод. посіб. / [В. Г. Безбах, В. М. Вилко, О. В. Гаврис та ін.] – К.: НАОУ, 2002. – 232с.
8. Системи і термінали персонального супутникового зв'язку: Довідкові матеріали / Під ред. А.О. Ліпатова. – К.: ВІТІ НТУУ „КПІ”, 2011. – 40 с.: іл. 23.
9. Переносная радиостанция RF-5800H-MP. Руководство по эксплуатации. Перевод на русский язык и техническая редакция: ООО «Интермикро», Ташкент, Республика Узбекистан, 2004. – 407 с.

Інформаційні ресурси:

1. CISCO. <http://www.cisco.com>
2. Network world Сети. <http://www.osp.ru/nets/>
3. <http://www.ipk.mtuci2.ru>
4. Офіційний сайт Тоoway. Режим доступу: <http://finder.tooway-instal.com>.
5. Офіційний сайт Harris. Режим доступу: <http://harris.com>.

Начальник кафедри Бойового застосування підрозділів зв'язку

полковник

С. ПИВОВАРЧУК